

Bylo, nebylo, před necelými devíti lety. V tom roce mi bylo dvacet, Anni odletěla do Ameriky a Julie se provdala za Alexandra.

Můžu klidně začít tady.

Začnu tvým svatebním dnem, Julie – slunečným odpolednem 27. srpna 1990. Nikdo nemohl namítat, že to nebyla hezká svatba, to ne, byla jsi krásná, Julie, krásná jsi byla. Každý musel s rukou na srdci přiznat, že jsi byla krásná nevěsta. Já jsem krásná nebyla, to jsem věděla. Nikdy jsem nebyla krásná. Malá, hubená a tmavovlasá s trochu moc velkým nosem. To ale zas tak nevadilo. Uměla jsem dobře zpívat.

Když jsem se ráno probudila, nikdo nebyl doma. Julie s Anni byly venku a zařizovaly poslední věci, než se Julie ustrojí do nevěstovského a vyzvedne ji otec, tak, jak velí tradice. Pamatuju se, že jsem se probudila a bosa šla po hrubé dřevěné podlaze přes chodbu do obýváku až k Anninu baru. Otevřela jsem ho a přilila si trochu její whisky do horkého kakaa.

Z bytu v ulici Jacoba Aalla jsem se odstěhovala už před pár lety, ale Anni měla dojem, že bychom „tu poslední noc“ měly být všechny pohromadě, jak řekla. *Chci být s vámi poslední noc předtím, než se Julie vdá, popotahovala, bude to, jako když jste byly malé, to snad není možné, jak ten čas letí.*

K Anni se ještě vrátím. Anni je moje matka. Nemá to v hlavě úplně v pořádku.

To s tou whisky v kakau jsem udělala, protože jsem nostalgická osoba – postupem času se ze mě stane zodpovědný a odvážný člověk s chutí do života a s přiměřenou dávkou pravdomluvnosti, ale teď jsem nejvíc ze všeho nostalgická – a tohle s whisky a kakaem jsem vždycky jako malá dělala. Ne že bych byla nějaké politováníhodné dítě, co se opíjí. Tohle nebude takový příběh. Ne, ty jsi byla, Julie, mnohem politováníhodnější než já.

Kdybych se měla pokusit popsat svoji rodinu, a to je taky to, co se chystám udělat, dalo by se říct, že Anni pila, aby zapomněla. Já jsem pila, abych byla veselá. Otec pil, aby to vydržel. Babička pila, aby se jí v noci líp spalo. Teta Selma pila, aby byla ještě nesnesitelnější než ve skutečnosti. Rikard, můj děda, tvrdil, že nepil, přestože se o něm říkalo, že v Americe zbohatl na prodeji pálenky – ale to už je dávno.

Julie měla jako jediná z rodiny – jakže se to říká? – přirozený a střídmy vztah k alkoholu. Bohužel! Vůbec jí to nebylo ku prospěchu. Nedokázala ani zapomenout, ani být veselá, ani spát, ani být nesnesitelná. A ani zbohatnout.

Byl to tvůj svatební den, Julie. Pamatuju si tě, jak jsi stála u oltáře, drobné bílé kvítky ve vlasech, dlouhé krémové, perlami vyšívané a příliš princeznovské hedvábné šaty, vypadala jsi v nich ztracená, krásná a ztracená, a ten dlouhatánský závoj až na zem, závoj, co se vinul uličkou kostela, ven na schody, ulicí k fjordu a po nebi jako tah štetcem. Ano, dívala jsem se na tebe, jak stojíš u oltáře, a přemýšlela jsem, že tohle musí být ten nejsmutnější důkaz lásky, naprosto bohem zapomenutý, jaký si dva lidé můžou dát, slíbit si lásku až do smrti, jako kdyby to šlo – co to ten kněz říká? Slyšíš ho, co říká, Julie? Říká, že kdyby nastala chvíle, že už nebudete dost silní, abyste se navzájem milovali, kdy už se nedokážete navzájem milovat, tak máte pamatovat, že láska, samotná láska, je větší než schop-

nost jednotlivého člověka milovat, protože láska pochází od Boha a Boží láska je nekonečná, říká, a ty říkáš ano a Alexandr říká ano, ale Alexandr se na tebe nedívá, Julie, nedívá se na tebe, ten výjimečný muž, kterým on bezpochyby je, se kouká přímo před sebe.

Vypila jsem Anninu whisky a dolila flašku vodou, aby nepoznala, že jsem upila – úplně jako dřív. Skleničku a láhev jsem vrátila na místo a bar zavřela.

Pak jsem se oblékla do hezkých červených šatů, obula si červené boty a namalovala si rty narudo. Otočila jsem se a podívala se na sebe v zrcadle:

Jsi tam, Karin? Jsi tam?

Jasně. Dneska taky. Není to nejhorší.

Otočila jsem se a podívala se na sebe, ale jo, sluší ti to, řekla jsem dívce v zrcadle, dívka přikývla a řekla: *Nevracej se dneska v noci s tím, žes to nezvládla.*

A když jsem toho pozdně letního dopoledne přišla ke kostelu, abych byla svědkem toho, jak si tenhle výjimečný muž Alexandr Lange Bakke bere moji sestru Julii, nebyla jsem přímo opilá.

Byla jsem šťastná, povznesená, v kousavých červených šatech jen trochu příliš rozehřátá, a někde uvnitř jsem cítila náznak nevolnosti.